

Katoliški

GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzuttà štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 34

Gorica - 26. avgusta 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Zloba in farizejstvo

Od smrti in pogreba pok. msgr. Ivana Trinka je preteklo že skoro dva meseca. Duhovi v Benečiji se pa kar ne morejo pomiriti. Tisti, ki jih na pogrebu ni bilo, ne morejo najti pokoja, morda zato, ker je beneško ljudstvo pripravilo svojemu duhovnemu vodniku in vzorniku tak pogreb, da ga bodo pomnili še pozni rodovi, njih pa ni bilo zraven, da bi vrgli pest prsti na rakev velikega pokojnika. Zato pa danes na vsa sapo kričijo po svojih časopisih in pišejo, da jih že roke bole. Njih srce je polno žalca, zavisti, strahu. Ker se zaenkrat ne upajo še umazati spomin rajnega monsignorja Trinka, so se vrgli na uboge beneške duhovnike, Trinkove sobrate in sotrpine. Rajnega njihov žolc ne more več prizadeti, zato ga zlivajo na beneške gospe »nunce«. Začeli so dva dni po pogrebu msgr. Trinka. »Gazzetina« je prinesel zelo tendenciozno in neresnično poročilo o pogrebni svečanosti, kakor jih je videl njegov poročevalec iz Sempetra, ali morda celo iz Čedad, ker se v Trstnem ni upal povzpeti. Sledil je »Messaggero Veneto« in nato vsi ostali »compagni di calunnia«.

Kar niso opravili časopisi, so skušali doseči z brezimnimi obtožbami po raznih letakih, ki so jih raztresli po beneških vaseh ter poslali tudi kot dokazno gradivo zoper beneške duhovnike raznim oblastem. Podlež vrže kamen in roko skrije.

Tako so delali do sedaj po smrti msgr. Trinka razni »tricoloristi«. Z imenom si nihče ne upa na dan, ker ga je sram, oziroma ker je podel.

Obtožbe se glase vse enako: beneška duhovščina, kar je je slovenske, je komunistična in protitalijanska. To je pokazala posebno ob pogrebu msgr. Trinka, saj je bil pogreb komunistična in antiitalijanska manifestacija. Za to pa naši krivdo izključno slovenska duhovščina iz Benečije. Ta je organizirala pogreb in povabila vse slovenske organizacije iz Gorice, Trsta, Koroške in iz Ljubljane. »I pretis so povabili slovenske pevce iz Gorice, oni so dopustili jugoslovanske zastave na vencih, zato ker ali so že komunisti ali so na tem, da postanejo. Še več. Ti »pretis so povabili celo Izidorja Predana, tajnika beneške OF, da je govoril na Trinkovem grobu. Oni so krivi, da ljudstvo zapušča Cerkev... (O, da bi res kot Kristus izgnali iz svetosti slične farizeje, ki pišejo in objavljajo take podlosti zoper katoliške duhovnike!) In končno — še strah in trepet: Ti »pretis bodo krivi, da bo nekoč uresničena deželna autonomija in da z njo pridejo slovenske šole v te »italianissime Vallie«. »Povera la nostra amata Italia e povera la religione cattolica«, zaključuje Marija v »Tribuna libera«. »E poveri noi.« pristavlja Toni istotam.

Da, uboga Italija, če bi imela veliko ta-

kih ljubiteljev, kot sta Toni in Marija v »Tribuna libera«, in še bolj uboga katol. Cerkev, če bi imela dosti takih vernikov, kot sta ta dva. Kako je to res, potrjuje pojasnilo, ki ga je objavil list »La Vita Cattolica« dne 22. avgusta in ki se glasi:

»Neki krajevni časopisi kar naprej premljavajo neke nevesčnosti, ki so se prigodile med pogrebom msgr. Trinka ter obtožujejo pri tem celotno krajevno duhovščino, češ da je komunistična.

Ker mešajo v vsa zadevo tudi cerkveno avtoriteto, vprašujoč, kakšne korake je podzela v tem primeru, smo pooblašeni, da izjavimo naslednje:

Cerkvena oblast, potem ko je preiskala omenjene nevesčnosti, obzaluje, da so nekateri izrabili pogreb povsem neoporečnega duhovnika za politično manifestacijo; obzalujejo pa prav tako, da se je zaradi tega ustvarila na nasprotni strani politična sleparska igra (montatura politica) ter se je vsa slovenska duhovščina obtožila komunizma ter se zamešala v odgovornosti, ki ostanejo dobro določene in omejene.«

Revna je beneška zemlja in navajena na vsakršno trpkost. Tudi slovenska duhovščina deli z njo njeno usodo. Vendar naj ji bo v ponos, da jo »preganajo zaradi pravice in vse lažnivo zoper njo govore zaradi Kristusa«. To je najboljše znamenje, da so slovenski duhovniki v Benečiji res pravi Kristusovi učenci. Zato smo z njimi vsi pošteni Slovenci in Italijani, ki resnično ljubimo Cerkev in svoj narod.

UREDNIŠTVO

Neuspeh bruselske konference

Bruselska konferenca, ki je razpravljala zadnje dneve preteklega tedna o francoskih predlogih o evropski obrambni skupnosti, je zaključila svoje delo, ne da bi bila dosegla kak sporazum.

Konferenca se je pričela pretekli četrtek (19. avg.) ter bi morala trajati dva dni, a zaradi težav, na katere je naletela, se je nadaljevala do nedelje. Kljub temu je dosegla popoln neuspeh.

Ob koncu konference so izdali udeleženci konference skupno poročilo, v katerem ugotavljajo, da niso mogli kljub podaljšanim razgovorom o francoskih predlogih doseči nobenega sporazuma, obenem pa zatrjujejo, da ostanejo glavni cilji njihove evropske politike nespremenjeni. Ti cilji so: povezati in utrditi evropsko sodelovanje ter zaščititi s tem Zahodno Evropo pred silami, ki jo ogrožajo; izogniti se nevtralizaciji Nemčije ter delati na to, da pride do njene združitve in vključitve v skupno obrambo; truditi se za politično in gospodarsko združitve zapadnih dežel.

Ministri so končno sklenili, da bodo objavili zadnje francoske predloge obenem z odgovorom petih ministrov na te predloge.

Francoski predlogi, ki so prišli v svojih podrobnostih šele sedaj na dan, so v resnici taki, da jih zunanji ministri niso mogli sprejeti, ako niso hoteli uničiti nadnarodnega značaja evropske obrambne skupnosti. Zato so jih vzele vse vlade evropske skupnosti (razen francoske) v mnogimi pomisleki na znanje. Holandska je francoske predloge že pred konferenco odločno zavrnila, medtem ko so bile ostale države bolj previdne in rezervirane. Vse so se pa strinjale v tem, da mora ostati prvotni načrt o evropski skupnosti v bistvu nedotaknjen.

Tako približno je bilo vzdušje, ko se je pričela bruselska konferenca. Konferenco je otvoril belgijski zunanji minister Spaak ter se spomnil preminulega italijanskega državnikaleida De Gasperi ter njegovih zaslug za evropsko skupnost. Za njim je govoril italijanski zunanji minister Piccioni ter se zahvalil navzočim za počastitev pokojnega. Nato je povzel besede Mendesa France ter razložil podrobnosti francoskega načrta. Med drugim je francoski premier poudaril, da ga mora konferenca podpreti v prizadevanju, da bodo slučajne spremembe načrta take, da jih bo lahko sprejela francoska zbornica in republiški svet, ker bi drugače evropska skupnost za vedno propadla.

Grki zahtevajo Ciper

Grki so razvili zadnje čase hudo agitacijo za priključitev otoka Cipra, ki ga imajo Angleži v rokah, k matični državi. Večina ciperskih prebivalcev je namreč grškega porekla, vendar prebiva na otoku precejšnja turška manjšina. Površina otoka je nekoliko manjša kot površina nekdanje Kranjske, prebivalcev pa šteje okoli štiri sto tisoč. Otok živi pretežno od poljedelstva in ribarstva in od izvoza južnega sadja, korint, vina, kroma in azbeta. Po zemljepisni legi bi moral spadati otok k Turčiji, po prebivalstvu h Grčiji, dejansko pa ga ima Anglija že od leta 1878 v svojih rokah.

Otok je za Anglijo velike strateške važnosti, posebno sedaj, ko se bo morala na podlagi sporazuma z Egiptom umakniti s Sueskega po-

Iz teh besed so udeleženci konference sklepali, da Mendes France ni izrekel s svojimi predlogi še zadnje besede ter da se bo dalo o teh predlogih še razpravljati.

Isto jutro je priobčil »Figaro« poseben članek nekdanjega francoskega zun. ministra Roberta Schumana. V tem članku je odlični državnik in boritelj za evropsko skupnost ostro kritiziral Mendesa Franceove predloge o evropski skupnosti ter zagovarjal prvotni načrt. Schuman je izrazil tudi mnenje, da če ni v narodni zbornici zadostne večine za prvotni načrt, je tudi ni za Mendesa Franceov načrt. Schumanov članek je stališče Mendesa Francea občutno poslabšal.

Na popoldanski seji je nastopil nemški kancler Adenauer ter razložil, pod kakimi pogoji bi bili Nemci voljni sprejeti francoske spremembe prvotnega načrta. Zahteval je namreč, da morajo uživati v evropski obrambni organizaciji vse članice enake pravice ter da mora ohraniti obrambna skupnost svoj nadnarodni značaj. Nadalje je zahteval, da morajo ostati v veljavi dosedanje potrditve obrambne pogodbe s strani raznih parlamentov in da mora evropska obrambna skupnost stopiti čim prej v veljavo. Italijanski minister Piccioni, ki je povzel besedo za Adenauerjem, je v bistvu izrazil iste misli kot nemški kancler. In tako se je končal prvi dan konference brez vsakega uspeha.

Drugi dan je predlagal belgijski zunanji minister poseben postopek. Po njegovem predlogu naj bi razdelili francoske predloge v dve skupini: v prvo skupino bi prišli predlogi, ki ne zahtevajo zopetne potrditve s strani parlamentov; v drugo skupino bi pa prišli predlogi, ki spreminjajo bistvo prvotnega načrta. O prvih predlogih bi poskušali doseči že na konferenci sporazum. O drugih predlogih bi pa podali skupno izjavo, da bodo, ko bo obrambna pogodba potrjena ter tudi stopila v veljavo, poskrbeli za sprejembo pogodbe na podlagi svoje skupne izjave. Toda tudi ta predlog ni našel posebnosti pri Mendesu Franceu ugodnih tal. Enako so se poneprečila vsa prizadevanja ameriškega odposlanca Davida Bruceja, da bi rešili konferenco pred popolnim neuspehom.

Zunanji ministri so morali končno priznati neuspeh svojih razgovorov ter so se razšli, potem ko so izdali skupno poročilo, o katerem smo zgoraj govorili. Kljub temu pa ni zamisel o evropski obrambni skupnosti za vedno pokopana.

odredil za zadnji petek manifestacijo po vsej Grčiji. V Atenah se je zbralo ta dan kakih sto tisoč oseb, ki so demonstrirale za združitve Cipra z Grčijo ter pozivale Angleže, naj zapustijo Ciper. V glavnem mestu otoka Krete pa je eksplodiral isti dan na vrtu angleškega konzulata dinamitni naboj, ki pa ni k sreči zahteval nobenih človeških žrtev. Grška vlada se je zaradi tega incidenta opravičila takoj pri angleški vladi.

Zadnje čase se je oglasila tudi Turčija ter zavrnila grške zahteve po Cipru, češ da spada otok po zemljepisni legi pravzaprav njej. Vprašanje Cipra ni torej tako enostavno, kot bi kdo mislil, vendar smo prepričani, da se bo dalo z dobro voljo rešiti na način, ki bi zadovoljil narodne težnje ciperskega prebivalstva, obenem pa upošteval pravice Turčije in obrambne potrebe svobodnega sveta.

Ob smrti velikega državnika

V gorskem kraju Sella di Valsugana je zadnji četrtek (19. avg.) nenadoma preminul veliki politični voditelj italijanskega naroda in navdušen zagovornik evropske skupnosti Alcide De Gasperi. Zadel ga je srčna kap, vendar mu je mogel dekan iz Borgia; ki je prihitek k njemu, podeliti zakramente umirajočih. Zadnje besede umirajočega so bile trikratni vzdihljaj: Jezus, Jezus, Jezus!

Alcide De Gasperi se je rodil pred 73 leti na Tridentinskem, ki je spadalo takrat pod Avstrijo. Vseučilišče je študiral na Dunaju, kjer je leta 1905 diplomiral na filozofski fakulteti. Kmalu nato je prevzel uredništvo nekega tridentinskega katoliškega lista ter se vrnil v politično življenje. V tridesetem letu starosti je bil izvoljen za državnega poslanca ter prišel tako v dunajski parlament, kjer je gotovo poznal naše velike voditelje dr. Kreka in dr. Korošca. Po razpadu avstroogrške monarhije je vstopil De Gasperi v italijansko ljudsko stranko, ki jo je vodil znani Don Sturzo. Takrat je bila ital. ljudska stranka poleg social. stranke najmočnejša stranka v italijanskem parlamentu. Kot kandidat te stranke je bil De Gasperi leta 1921 prvič izvoljen v italijanski parlament. Toda ta doba je trajala le nekaj let, kajti kmalu potem je prišel fašizem na oblast, ki je nekaj let pozneje zatrl vse stranke. De Gasperi se je vrnil v privatno življenje. Leta 1927 je bil obsojen na štiri leta zapora, a na papeževo posredovanje je bil zaradi boleznih izpuščen iz zapora. Kmalu nato je dobil službo knjižničarja v Vatikanu, obenem je prevajal iz nemščine razna dela ter dajal celo instrukcije, da bi mogel tem laže vzdrževati svojo malo družino.

Po padcu fašizma se je De Gasperi zopet lotil političnega dela. Organiziral je katoliške vrste, ustanovil demokršćansko stranko, ki ga je izbrala za svojega predsednika. In kot predsednik te stranke je tudi umrl.

De Gasperi spada nedvomno med največje politike povojne dobe. Sko-

raj osem let je predsedoval raznim italijanskim vladam in šele lansko leto, ko se je predstavil zbornici s svojo osmo vlado, mu je zbornica odrekla zaupnico, zato pa ga je stranka izvolila še isto leto za svojega tajnika. Letos je iz zdravstvenih razlogov odklonil kandidaturu na to mesto, a stranka ga je na neapeljskem zborovanju izvolila za svojega predsednika, medtem ko je postal tajnik stranke posl. Fanfani.

De Gasperi si je pridobil za Italijo nemanljivih zaslug. Vodil je italijansko vlado skoraj vsa povojna leta, ko je bilo treba razdejanu in opustošeno deželo spraviti zopet na noge. In to se je De Gasperiju in njegovim sodelavcem dobro posrečilo.

De Gasperi je zastopal Italijo na pariški mirovni konferenci ter se trudil, da bi omilil pogoje mirovne pogodbe. Seveda čudežev ni mogel delati. Italija je morala plačati svojo povezanost s Hitlerjem ter izgubljeno vojno z izgubo vseh kolonij, s prepustitvijo Jugoslaviji skoro cele Primorske ter je morala poleg tega plačati Jugoslaviji, Grčiji in Sovjetski zvezi nekaj vojne odškodnine. Tukaj ni mogel De Gasperi veliko doseči, vendar se mu je posrečilo, rešiti s tako zvanim De Gasperijevim sporazumom Tridentinsko ter ohraniti v mejah Italije več kot dve sto tisoč Nemcev.

Pod De Gasperijevim vodstvom se je Italija naslonila na zapadne velesile, kar ji je prineslo veliko ugodnosti ne samo v gospodarskem, ampak tudi v političnem oziru. Zapadne velesile so ji namreč zrahljale obveznosti mirovne pogodbe glede oborožitve, vrnille del zaplenjene trgovske in vojne mornarice ter ji obljubile še Samostojno tržiško ozemlje povrhu, kar je za Italijo nedvomno važna pridobitev. In vse to je v veliki meri zasluga De Gasperija in njegovih vlad.

De Gasperiju se je slednjč posrečilo izrinuti komuniste iz vlade s tem, da se je naslonil na sredinske stranke socialnih demokratov, liberalcev in republikancev.

De Gasperi je veljal kot navdušen

V NEDELJO GREMOMO VSI NA

Dvanajsta ned. po binkoštih

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite! Zakaj povem vam, da so mnogi preroki in kralji želeli videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišati, kar vi slišate, pa niso slišali.« In glej, neki učenik postave je vstal in ga je takole skušal: »Učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« On pa mu je rekel: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?« Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in z vso dušo in vso močjo in vsem miselnjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« — »Prav si odgovoril,« mu je rekel; »to izvršuj in boš živel.« Ta pa se je hotel opravičevati in je rekel Jezusu: »In kdo je moj bližnji?« Jezus je povzel besedo in rekel: »Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnik; ti so ga opleni in mu zadali ran, ter so odšli in ga pustili napol mrtvega. Primerilo se je pa, da je šel po tisti poti neki duhovnik; in ga je videl in šel mimo. Prav tako je tudi levit, ki je prišel na to mesto in ga je videl, šel mimo. Ko je pa neki popoten Samarijan prišel do njega in ga je videl, se mu je v srce zasmilil. In pristopil je in vtilil v njegove rane olja in vina ter jih obvezal; in posadil ga je na svoje živince, peljal do gostilne in zanj poskrbel. Drugi dan je vzel dva denarja in dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več potrosil, ti jaz nazaj gredé povrnem.« Kateri izmed teh treh, se ti zdi, je bližnji tistemu, ki je padel med razbojnik?« On je dejal: »Tisti, ki mu je skazal usmiljenje.« Jezus mu je rekel: »Pojdi in tudi ti tako delaj!« (Lk 10, 23-37).

*

OBUPNO SAMOTNA POT

Samota dene dobro, če pridemo vanjo iz hrušča in trušča. Ni pa prijetno potovati po samotni poti, kjer se lahko vsak čas prikrade izza grma ropar.

Potnik v tej priliki se je podal na pot, ki je samotna in nevarna še dandanes. Ob nji se vrstijo votline in jame, skrivališča roparjev. Teh nikdar niso mogli iztrebiti. Ker je

bila cesta edina pot, ki je vezala Jeriho in Transjordanijo z Jeruzalemom, je bila zelo prometna. Sedaj je ta 37 km dolga pot zastražena z oboroženimi posadkami, vendar se kljub temu dogajajo roparski napadi. Pot se od Jerihe strmo dviga proti 1000 m višje ležečemu Jeruzalemu. Sredi poti je trdna, zelo stara stavba Kan Hatur, Grad krvi, ki se tudi imenuje Prenočišče pri usmiljenem Samarijanu, kar bi značilo, da je prav tu stala gostilna, kamor je Samarijan dal v oskrbo oropane potnika.

Vsi potujemo iz Jerihe minljivega zemskega življenja po strmi, nevarni poti proti nebeškemu Jeruzalemu.

Ta pot mora biti samotna in ne sme biti samotna. Kako se to razume?

Samotna je, v kolikor se mora truditi vsak sam, da se zveliča, kakor mora vsak sam dihati in jesti, da živi. Pametne device niso mogle odstopiti olja nespametnim, ker si ga te niso pravočasno preskrbele in so bile zato izključene od ženitnine, tako je Jezus pojasnil v priliki to samotno pot.

Pač morejo za grešnika moliti in se žrtvovati drugi, da bi mu Bog podelil milost spreobrnjenja, vendar mora tak s tako izprošeno milostjo sodelovati osebno.

Ne sme pa biti pot proti večnosti samotna, namreč brez Boga. Nihče ne more potnika, to je nas, spremeljati tako kot Bog, nihče ne sme Boga zavračati, nobena tovarišija ni potrebna bolj kot ta. Bog gre z nami, če z njegovo milostjo sodelujemo, namreč da živimo po njegovi postavi in volji.

Jezus je prav zato postavil na tej poti prenočišče, nebeško gostilno, skrbno stražo, namreč Cerkev, da nas varuje in oskrbuje z nadnaravno hrano, to je z božjim naukom in zakramenti in tako posreduje milosti.

Kdor Cerkev zavrača, češ da bo že sam z Bogom opravil, tak ne sodeluje s ponujenimi milostmi, tak ne koraka z Bogom in Bog ne z njim. Takega pot je obupno samotna — brez Boga.

Naj tak začne vsaj zaupno in pogosto klicati: »Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas!«

Pozor! Zastrupljena njiva!

Pred nedavnim mi je pripovedoval sobrat, kaj se je dogodilo v tržaški koloniji Enna pri Vicenzi.

V neki skupini deklic njih učiteljica opazi nekega dne, da so vse deklice postale Indijanci. Po indijansko so se našemile s perjem okrog glave in s skalpi za pasom, oborožene s sulicami in puščicami, z eno besedo — šle so se Indijance. Čudno, da je deklicam padlo kaj takega v glavo. Iškali so, kje tiči vzrok tem nenadnim indijanskim igram in so našli, da je med deklice zašla slikanica o Indijancih in vse so postale »Indijance«.

To gotovo ni nič hudega, pokaže pa nam, kako silno moč ima na mlade ljudi čtivo, knjiga, časopis, posebno še če je ilustriran. Mladi človek bere, se živi v berilo in se včustuje v prikazani svet tako zelo, da večkrat ne loči več namišljenega sveta od resničnosti. Če je ta umišljen svet moralno dober, svetel, idealen, potem je to kar dobro. Toda kaj če je slab, moralno pokvarjen, nizkoten, umazan? Mladi človek se bo včustoval v ta umazan nizkoti svet in se morda izgubil za vedno.

Ko se je vršil proces za beatifikacijo sedaj svete Marije Goretti, je prišlo v široko javnost ne samo junaštvo svete deklice iz Nettuna, temveč prav tako tudi globoka moralna pokvarjenost njenega mdrileca. Poleg vzvišenega junaštva svetnice se je odpiralo nič manjše brezno moralne pokvarjenosti Aleksandra Serenellija. Iz sodnih zapisov je razvidno, da je bil tedaj 20-letni fant Aleksander Serenelli popolnoma zakrknjen zločinec in pohotnež, tako da ga je porotno sodišče v prvi in drugi stopnji spoznalo popolnoma za krivega in ga vsled tega obsodilo na najtežjo kazen 30 let zapora. Sodniki se tedaj niso vprašali, kaj je napotilo mladega fanta na pot dvojnega zločina. Pri svetniškem procesu je prišlo tudi to na dan: krive so bile predvsem

slabe knjige in ilustrirani časopisi, ki jih je mladi Serenelli požiral.

Resnica, da slab tisk in slaba knjiga kar najbolj kvarno vplivata zlasti na mlado dušo neizkušanih ljudi, je stara, kot je star tisk, oziroma knjiga. Priča nam o tem stari modrec Sokrat. Ze ta je svaril tedanjno grško javnost, naj varuje mladino pred slabim čtivom. Takole poroča o Sokratu Platon, njegov zvesti učenec:

»Mar ni pri vseh rečeh začetek najvažnejši, zlasti ko gre za mlade ljudi in vzgojo?« vprašuje Sokrat sodnike. »Zakaj v mladosti je duša za vsak vtis nadvse dovzetna in duh sprejme tedaj vsak lik, kakršnega mu hočemo dati. Ali bomo torej kar meni nič tebi nič pustili, da naši mladi ljudje čitajo in poslušajo kar vsak proizvod pesništva kakršne koli vsebine in kakršnega koli tvorca in se tako navzamejo nazorov in načel izvečine naravnost nasprotnih načelom, ki bi morala, ko odrastejo, uravnnavati vse njih dejanje in nehanje?«

»Nikdar in nikakor ne smemo tega dopustiti,« mu odgovarjajo sodniki.

»Potemtakem moramo biti na naše pesnike pozorni,« nadaljuje Sokrat; »ne ustvarjajo kaj dobrega, odobrimo, če pa kaj slabega, odklonimo. Med pesniškimi proizvodi, s katerimi sedaj mladino pitajo, bi jih bilo treba precej izločiti.«

Kdo bi si upal ugovarjati tem splošnim načelom predkrščanskega modrijana? Ko vprašajo Sokrata, katere pesnike in pisatelje bi bilo treba izločiti iz pouka mladine, jim odgovori, da one, ki o bogovih ne spoštljivo govorijo in s tem duše v ljudeh versko misel. »Kadar bo kak pesnik kaj takega o bogovih govoril, se mu po robu postavimo, učiteljem pa ne bomo dovolili, rabiti tako pesnitev pri pouku mladine.«

»Drugi pa so spet taki,« nadaljuje Sokrat, »da v svojih pesnitvah proslavljajo sicer samo ljudi, junake, toda izpovedujoče kri-

va npravna načela, bahajoče se s podlostjo, krivičnostjo, ali ki so pravi sužnji spolnega nagona ali zaničevalci bogov; in če pesniki teh grdobj z nobeno besedo ne pograjajo, ampak jih opisujejo kot vzvišene, občudovanja in posnemanja vredne značaje, mora čtivo porazno vplivati na npravno čustvovanje.«

Modrih ljudi torej ne manjka med stari in modernimi, tudi med necerkvenimi osebami, ki svarijo človeštvo pred slabim čtivom in zlasti mladino. Mnogi odrasli so sami na sebi izkusili pogubni vpliv takih časopisov in knjig. In kljub temu se slabo čtivo širi kot kuga. A čeprav je tako, ne smemo prenehati s svarili in borbo zoper slab tisk. Sv. oče nam je tukaj kazipot, katoličani po raznih deželah so nam v zgled. Vztrajajmo, prilično ali neprilično, ter svarimo pred slabim čtivom tako kakor pred strupom: Pozor! Zastrupljena njiva!

Marijino slavlje na Sveti gori

Marijino leto praznujejo kar mogoče slovesno tudi v Sloveniji. Na raznih Marijinih božjih poteh se zbirajo po posameznih stanovih ter imajo tam primerne govore in razne pobožnosti. Za goriško okolico so važna zlasti romanja na Mirenski grad. Tam so imeli letos zelo dobro uspele dneve za dekleta in sedaj za žene. Toda največje Marijino slavlje na Primorskem obeta biti ono, ki se bo vršilo 7. in 8. septembra na Sv. gori.

Za praznik Marijinega rojstva so napovedali veliko romanje na Sv. goro s cele Primorske. Začetek pobožnosti bo 7. sept. zvečer, ob 7. uri s slovesnim blagoslovom, pridigo in petimi litanijami M. B. Od 11. do polnoči bo pridigana ura molitve, naker se bo začela sv. maša, ki jo bo daroval apostolski administrator msgr. Michael Toroš. Drugo jutro se bodo začele sv. maše že ob 5h ter se bodo nadaljevale do poldne. Glavna sv. maša bo ob 10. uri.

Pričakujejo, da pride na to romanje veliko ljudi in veliko duhovnikov. Namen romanja je, moliti za uresničenje imenov Marijinega leta, kakor jih je naznanil sv. oče ob začetku marijanskega leta. Verniki na oni strani meje pričakujejo tudi, da se bomo pri teh slovesnostih združili z njimi vsaj v duhu tudi mi, da se bodo po skupni molitvi prej uresničile želje Marijine.

EISENHOWER O V E R I

Na zborovanju Svetovnega sveta protestantskih Cerkev je govoril tudi predsednik Eisenhower. V svojem govoru je poudaril, da se čuti zelo počaščenega, ko lahko govori na zborovanju duhovnih voditeljev sveta. Nato pa je med drugim rekel:

Mi Amerikanci smo zares veren narod. Nismo verni le po tradiciji; bolj kot kdaj pa smo danes nagnjeni k temu, da gledamo na verske vrednote kot na praktično moč v naših zadevah. Nasprotno temu, kar mnogi ljudje mislijo, odstotek onih med našim prebivalstvom, ki pripadajo Cerkvam, stalno narašča. V sto letih se je ta odstotek povečal za več kot trikrat.

Pred nedavnim je neka velika biblijska družba naznanila, da je po letu 1948 v Združenih državah podvojila svoje razdeljevanje sv. pisma. Razpečevanje biblije je v naši državi v preteklem letu doseglo rekordno višino, deset milijonov izvodov, tiskanih v 81 jeziki.

Ti dve dejstvi nista sami po sebi noben dokaz niti pobožnosti niti približujoče se nove dobe. Kažeta pa, da je naše zanimanje za vero resno in iskreno in ne le teoretično.

Zanimalo vas bo, da se mnogi člani našega kongresa od časa do časa sestajajo izven rednega dela na preučevanje, kako bi bilo mogoče verska načela uporabljati v praktičnem ravnanju naše vlade...

...Vera je najmočnejša od vseh sil, ki pripravljajo človeška bitja do veličine v mislih, besedah in dejanjih... Nas vse kličejo k dejanjem uspehi, ki so jih dosegli v svoji veri močje in žene vseh rodov. Vera je res premikala gore...

Nas čas je čas, ko je na velike stvari znova treba upati v veri. Po vsem svetu močje in žene hrepeneče iščejo bodočnost, ko bi vstal pravičen in trajen mir. Tega cilja pa ni mogoče prepustiti le diplomatom in vojakom; zgodovina je vsa polna zgodb o njihovih neuspehih neglede na to, kako spretni ali predani so bili v svojih

prizadevanjih. Toda ti neuspehi niso uničili upanja.

Najbolj vesplošno in najbolj neumiljivo je v človeku hrepenenje po trajnem, pravičnem in svetovnem miru. Prepričan sem, da lahko vsakdo med nami, vi in jaz, nekaj napravi za doseg tega cilja, pa čeprav se nam zdi ta v tem trenutku še tako izven naših moči... Pravični in trajni mir danes najnujnejše potrebuje — Boga... In tu lahko pomaga vsak posameznik v vsaki posamezni deželi na svetu, ki veruje v moč molitve k najvišjemu bitju... S tem izrazom vere sto in sto milijonov src, skupno molitvijo, s to množično predanostjo, ki bi sprožila brezkončno borbo za mir, bi lahko dosegli — o tem sem prepričan — čudovite uspehe.«

Kaj poročajo slovenski komunisti k tem

besedam zmagovalca v drugi svetovni vojni predsednika Eisenhowerja? Da je nazadnjak kakor vsakdo, ki veruje. Toda vidimo, da »nazadnjakia, kot je Eisenhower, zmagujejo in dajejo kruha »naprednjakom«, kot je Tito. Kdo je na boljšem?

Študijski tečaji za duhovnike v Gorici

V ponedeljek 30. in v torek 31. avgusta bodo v prostorih Alojzijevešča v Gorici študijska predavanja za duhovnike. Predavali bodo nekateri znani univerzitetni profesorji o raznih vprašanjih iz sodobne teologije in pastoratke. Vabljeni so vsi slovenski duhovniki iz Goriške in Tržaške, da se teh predavanj udeležijo.

Spominska kapelica na marijansko leto, ki je bila blagoslovljena 15. avgusta pri Lajnarijih v rojanski župniji. Načrt za kapelico je napravil g. Vilko Čekuta. Zgrajena je bila z darovi vernikov.

Iz življenja Cerkev

PROTESTANTSKE CERKVE ZBORUJEJO

V Združenih državah zboruje Svetovni svet cerkva. Zbralo se je 600 zastopnikov, ki pripadajo 161 različnim nekatoliškim verskim skupinam. Ob tej priliki je izdal čikaški nadškof kardinal Striteh posebno pismo, v katerem je razložil stališče katoliške Cerkev do tega zborovanja.

Zastopniki katoliške Cerkev se ne udeležujejo medverskih zborovanj, ker je po Jezusovi volji samo katoliška Cerkev temelj edinstvi. Čeprav katoliška Cerkev ne pozna nobenega kompromisa glede nauka, ostaja še vedno široko področje za medsebojno sodelovanje. Kardinal poudarja, da so katoličani pripravljani na skupno borbo proti brezboštvo, proti zmotnim načelom v socialnem življenju in proti nevarnosti, ki grozi ameriški demokraciji. Ob koncu pisma pravi: »Dobro se zavedamo, da se morajo v skupni nevarnosti združiti vsi ljudje, ki so dobre volje, in zlasti tisti, ki priznavajo in častijo pravega Boga.«

NOVI VIETNAMSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK

Približno pred enim mesecem je bil imenovan za ministrskega predsednika v Vietnamu Nga Dim Diem, ki je prepričan katoličan. Ko ga je doletelo imenovanje, se je ravno pripravil, da bi postal benediktinski menih v belgijski opatiji Svetega Andreja.

ADMIRAL POSTAL DUHOVNIK

Admiral John Cassady, bivši poveljnik ameriške vojne mornarice v Sredozemskem morju, je bil posvečen za duhovnika. Potem je bil dodeljen za pomočnika vojaškemu škofu za mornarico.

NAJNOVEJŠE NEUMNOSTI KOMUNISTIČNE PROPAGANDE

Moskovski list Pravda zadnje čase pogosto napada katoliško Cerkev. Na Češkoslovaškem so uvedli policijsko nadzorstvo nad pridigami katoliških duhovnikov. Nedavno je govoril po moskovskem radiu pisatelj Jaroslav Galan. V govoru je predvsem blatit sedanega sv. očeta. Trdil je, da je pred izvolitvijo za papeža sanjal o obnovitvi nekdanjega rimskega cesarstva z Nemčijo na čelu. Napravil naj bi sporazum s

Hitlerjem, ko je bil še v ječi. Po njegovem naročilu naj bi neki duhovnik pomagal Hitlerju pri sestavi zloglasne knjige Mein Kampf. Čudno, da ni trdil še tega, da je Pij XII. pomagal Hitlerju pri pobijanju katoliških duhovnikov!

PRI RADIJSKI ODDAJI »VERA IN NAS ČAS« BO GOVORILA V NEDELJO 29. AVGUSTA OB 9.30 GOSPA LENCEK IZ TRSTA O TEMI: MARIJA V SLOVENSkih LEGENDAH.

Begunci sestavni del NATO?

Kongresnik Michael A. Feighman, član posebnega odbora predstavnškega doma, katerega predsednik je kongresnik Kersten, velik prijatelj jugosl. beguncev in pokojnega generala Mihajloviča, je ob svojem povratku iz Evrope, kjer je odbor več tednov zasliševal begunce raznih narodnosti, izjavil, da je komunizem mednarodna zločinska zarota, ki hoče uničiti svobodo narodov in jih spraviti pod svojo oblast.

Po mnenju senatorja Feighmana in kongresnika Kerstna je najboljšje sredstvo za preprečitev komunističnih načrtov podpiranje borbe za svobodo onih narodov, ki ječe pod komunističnim nasiljem.

Kot prvi korak v tej smeri bo odbor predlagal predsedniku Eisenhowerju vzpostavitev narodnih vojaških skupin, sestavljenih iz beguncev iz dežel onstran zelezljene zapore, kjer vladajo komunistične vlade. Te skupine naj postanejo sestavni del oboroženih sil NATO.

Zborovanje Marijinih družb v Rimu

Od 8. do 12. septembra bo v Rimu velik mednarodni kongres Marijinih družb. Prišli bodo kongregati in družbenice iz celega sveta. Njim se bo pridružilo tudi zastopstvo slovenskih Marijinih družb s Tržaškega in iz Gorice. Družbenice, ki se žele udeležiti tega kongresa, naj se javijo pri vodstvu dekliske Mar. družbe v Gorici, Corte S. Ilario 7, do 31. avgusta, da bo mogoče preskrbeti znižano vožnjo za skupno potovanje.

SLOVENSKI TAVOR NA OPČINE

IZ JUGOSLAVIJE

FOA odobrila 10 milijonov dolarjev Jugoslaviji

Ameriška uprava za delovanje v tujini (FOA) sporoča, da je odobrila 10 milijonov dolarjev Jugoslaviji za nakup ameriških presežkov pšenice in bombaža. Pšenica bo pomagala pri prehrani dežele, v kateri bo zaradi letošnje slabe letine primanjkovalo žitaric, bombaž pa bo deloma kril košljivo pomanjkanje vlaken. To nakazilo FOA je že tretje, kar jih je dobila Jugoslavija v tekočem proračunskem letu.

Slaba letina v Jugoslaviji

Državni sekretar za gospodarstvo FLRJ Hasan Brkić je imel za novinarji konferenco, na kateri je obravnaval sedanje gospodarske izgleda v Jugoslaviji. V tem razgovoru je odkril nekaj neprijetnih stvari za jugoslovanske narode. Predvsem je poudaril, da je bil pridelek žitaric (pšenice, ječmena, rži itd.) v letošnjem letu zelo pičel. Na osnovi podatkov, ki jih je prejelo ministrstvo za gospodarstvo, skupni pridelek žitaric ne bo večji kot 1,800 milijonov ton. Povprečni pridelek žitaric v letih 1947-1953 je znašal 2,444 milijonov ton. Leta 1951, ko je bila izredno dobra letina za žito, je znašal pridelek celo 2,550 milijonov ton. Predlanskim pa, ko je bila znana huda suša, je znašala proizvodnja žita 1,900 milijonov ton; potemtaka bo letošnji pridelek žita manjši kot v letu suše 1952. Razen tega je tudi kakovost pšenice letos slabša nego leta 1952.

Poleg tega računajo, da so razne vremenske nezdode, ki so zadele državo, povzročile škode za 25 milijard din. Spričo tega bodo morali podvzeti zelo velike napore, da prebrodijo letošnje leto glede prehrane. Računajo, da bodo morali uvoziti nad sto tisoč vagonov žita, za kar bodo izdali 85 milijonov dolarjev, to je nad eno tretjino vrednosti celotnega državnega izvoza.

Krščanske umetnine lahko ustvarja
le umetnik, ki živi iz vere

V zgodovini verstev je bilo o vprašanju čiščenja podob mnogo razpravljano. Judje in mohamedanci so na primer prepovedali upodabljanje Boga. Zanje je Bog nekaj pojmovnega, česar ni mogoče izraziti z vidnimi in otipljivimi oblikami. Primitivni narodi pa nasprotno vidijo v svojih lesenih ali kamenitih podobah pravega Boga. Tega častijo po božje, molijo. Včasih molijo kar predmete v naravi, velike kamne, vrhove gora, drevesa. Navadno pa živi v njihovi družbi tudi kak umetnik, ki oblikuje njihove »bogove«. Ime takega umetnika se pozablja in morda celo sam želi, da izgine za podobo, ki naj bi predstavljala nekaj, česar pravzaprav ni mogoče predstaviti.

Krščanska vera uči srednjo pot med tema skrajnostima. Katoličani verujemo v triosobnega Boga ali sv. Trojico. Zato nas svete podobe le spominjajo na Boga, še posebno podobe božjih oseb in Matere božje. Vzbujajo v nas versko premišljevanje, lajšajo verske predstave in molitve. Če pa je taka sveta podoba dolgo dobo izpostavljena čiščenju mnogih rodov, postaja vernikom vedno dražja. Tako se

Posledice teh slabih gospodarskih izgledov se že čutijo v vsakdanjem življenju: kruh in krušna moka sta se podražila. Po nekaterih mestih za 20%, po drugih manj. Tudi letina za krompir obeta zelo slabo.

Imena vasi spreminjajo

Ena največjih bedastoi, ki jo je fašizem pri nas vpeljal, je bilo nasilno spreminjanje imen vasi in krajev. Tega mnenja niso nove oblasti v Sloveniji. Zato je vsa leta po vojni hite spreminjati imena raznih vasi in naselij, a se zdi, da s prav isto srečo kot fašisti: ljudje se jih nečejo oprizeti. Tako so zadnjič sklenili na seji okrajnega odbora v Novi Gorici, da bodo spreminili nekaterim vasem imena, ki ne ustrezajo današnji družbeni nacionalni stvarnosti. Tako se Sv. Križ na Vipavskem ne bo več imenoval kot dosedaj že tisoč let, temveč bo Vipavski Križ. Beseda »svetia« ne ustreza sedanjim brezbožnim stvarnostim, ki jo nasilno uvajajo. Sveti Mihael pri Šempasu bo znanprej Šmihel. Stari Dornberg kmalu ne bo več vedel, kako mu je ime. Italijani so mu rekli »Montespino«. Ljudska oblast ga je prekrstila v Zali hrib. Sedaj so mu pa izbrali zopet novo ime: Vinodol, čes da s prejšnjim ljudje niso bili zadovoljni. Dvomimo, da bi z novim bili bolj zadovoljni.

Župnik pred sodiščem

Dr. Ivan Jančič, župnik v Šempetru v Savinjski dolini, se je moral minul teden zagovarjati pred celjskim sodiščem zaradi tega, ker ni prijavil oblastem to, kar so mu ljudje podarili v naturalijah. Komisija je ugotovila, da je vrednost teh dohodkov znašala okrog 112.000 din za celo leto, ter so ga radi tega »nepravilnega« zadržanja napram »ljudski« oblasti kaznovali z globo 40.000 din.

velja to o dveh najmlajših predstavah Matere božje, Jurški in fatimski. Tukaj morajo umetniki utirati nova pota, ustvariti čisto nov vzorec... Kakor prvi kristjani, ki so morali z nekimi že ustaljenimi podobami predstaviti zgodbe in v podobah ustvariti simbole nove vere, se poslužuje tudi sodobni umetnik že doslej ustaljenih oblik.

Ko so angleškega kiparja Henryja Moora prosili, naj bi napravil kip Matere božje z otrokom, je pričel najprej razmišljati o tem, v čem bi se morala »Mati božja z otrokom« razlikovati od kipa čisto navadne »matere z otrokom«.

Ni tako lahko povedati, v čem je ta razlika, je rekel Moor. Na splošno je tre-

ba reči, da bi se morala na kipu »Marije in otroka« odražati neka resnoba in plemenitost, nekaj one veličine, ki je v vsakodnevni predstavi »matere z otrokom«, ni. Od vseh modelov in osnutkov, ki sem jih napravil in v katerih sem poskušal upodobiti občutje popolnega olajšanja in mira, je bilo samo na enem ono mirno dostojanstvo in plemenitost, ki bi bilo primerno Materi božji.

Toda vsak umetnik mora le iz svoje notranjosti reševati to vprašanje in zdi se, da je največjo resnico o tem povedal francoski filozof Maritain, ko je rekel: »Umetnina je res krščanska le v toliko, v kolikor prihaja skozi umetniško dušo nekaj onega, kar v navadnem življenju posevčuje svetnike.«

Slovenski tabor
na Opčinah

ki je prejšnjo nedeljo zaradi slabega vremena odpadel, bo to nedeljo, 29. avgusta.

S P O R E D :

Joža Lovrenčič: POZDRAV SLOVENSKE ZASTAVI
Laharnar: POZDRAV
Sattner: POD TRTO
Nedved: ODMEVAJ SPEV

Poje mačkovijski zbor pod vodstvom Dušana Jakovina

DVE NARODNI

Poje baritonist Marijan Kos, s harmoniko spremlja Saša Martelanc

BESEDA ROJAKOM

Govori msgr. dr. Jakob Ukmar

Aljaž: DOMOVINI

Ipavec: MILADA

Laharnar: MLADOSTI NI

Adamič: V GOZDU

Poje mešani pevski zbor iz Rupe pod vodstvom Nika Pavletiča

NARODNA

Poje baritonist Marijan Kos, s harmoniko spremlja Saša Martelanc

Premrl: SLOVENSKA ZEMLJA

Jenko-Sancin: NA TUJIH TLEH

VIGREDI

Poje »Metuljček« iz Rojana, s harmoniko spremlja Saša Martelanc

Vodopivec: FANTOVSKA

Jereb: MOJ DEKLIČ

Poje goriški moški zbor pod vodstvom prof. M. Fileja

PESNIKI BERO IZ SVOJIH DEL

Marolt: BARČICA (primorski motiv)

Marolt: PISEMCE (goriški motiv)

Orel: LJEPJA DOLINCA (beneški motiv)

Poje goriški moški zbor pod vodstvom prof. M. Fileja

Dramska slika: DOMOVINA - MATI

Izvajajo fantje in dekleta iz Doline, sodeluje dekliški pevski zbor s Škedinja, ki ga spremlja s harmoniko Saša Martelanc

Aljaž: DOMOVINA MILI KRAJ

Ipavec: SLOVENEK SEM

Poje goriški moški zbor pod vodstvom prof. M. Fileja

Tabor bo na Opčinah, sredi vasi, na vrtu — nekdanjem zemljišču tramvajске družbe. Začetek točno ob 16. uri. Po kulturnem programu družabna zabava ob prigrizku in dobri kapljici.

GOSPODARSTVO

Veliki jezovi se izplačajo

»Falcon Dam«, ki zajezuje vodovje reke Rio Grande južnoameriškega mesta Laredo v Texasu in mehškega mesta Nuevo Laredo, se je že več kot izplačal s tem, da je preprečil veliko škodo pri nedavni veliki povodnji; tako izjavljajo uradniki mednarodne vodne in mejne komisije, ki nadzira mejne in vodne zadeve na meji obeh držav.

Jez, ki so ga dogradile skupno Združene države in Mehika leta 1953 za namakanje velikega področja in za preprečenje pogostih povodnj, je stal 47 milijonov dolarjev. Po mnenju strokovnjakov je jez, ki zadržuje v svojih bazenih preko 5 milijard kubičnih metrov vode, preprečil pri nedavni povodnji najmanj za 50 milijonov dolarjev škode, ki bi jo utrpeli nasadi pomaranč in limon pod jezo. Voda iz nabiralnikov jeza pa namaka velik del bombažnih nasadov, katerih letni pridelek cenijo na 60 milijonov dolarjev.

Borba proti parkljevki

Posebni ministrski odbor, ki so ga l. 1952 po velikih epidemijah izbruhov parkljevke in slinovke ustanovili za preučevanje te bolezni, je nedavno izdal svoje poročilo, potem ko je obiskal sedem evropskih držav ter Brazilijo in Argentino.

Odbor je mnenja, da je najbolj učinkovito sredstvo za pobiranje parkljevke in slinovke zakol obolelih živali, med tem ko je cepljenje najboljše orozje pri epidemijah izbruhov te bolezni.

Iz poročila pa je tudi razvidno, da odbor sicer ne gleda z naklonjenostjo na zakol, ugotavlja pa, da je vsaka zamisel imuniziranja živine oziroma živali sploh s cepljenjem zgolj sad bujne fantazije. Vsekakor pa morajo države razpolagati s primernimi zalogami cepiv, da jih imajo pri roki v primeru, če se parkljevka in slinovka tako razširi, da zakol obolele živine praktično ne bi več prišel v poštev. Odbor nadalje poudarja, da je za uspešno nadzorstvo nad to boleznijo nujno potrebno mednarodno sodelovanje. Zato tudi predlaga ustanovitev posebne evropske nadzorstvene komisije.

Odbor je ugotovil, da obolijo v Veliki Britaniji za parkljevko in slinovko zelo pogosto prašiči, ki jih hranijo s pomijami, v katerih se nahaja virus bolezni, ki je prišel iz mesa, uvoženega iz Argentine. Zato predlaga, naj bi pristojne oblasti sprejele potrebne ukrepe za predhodno steriliziranje pomij, s katerimi krmijo prašiče.

Pomanjkanje hrane na Kitajskem

Odlok, s katerim je pred sedmimi meseci odredila komunistična kitajska vlada, da morajo kitajski kmetje prodati državi vse svoje žitarice in riž po nizki ceni, ni odpomogel velikemu pomanjkanju hrane, ki vlada v državi. Maov režim je do zdaj prisilno pobral 80% pridelka Kitajske, to da hrane še nadalje manjka. Odlok je le razjaril kitajske kmete in povzročil nasilja in prelivanje krvi v raznih kmetijskih okrožjih. V nekaterih krajih je prišlo do praveatih uporov. Desettisoči kmetov so zapustili svojo zemljo. Kritičen položaj potrjujejo poročila komunističnega tiska in Kitajci, ki so pobegnili iz svoje domovine.

Bella V. Dodd
in njena storija...

Osmea aprila 1952 sta New York Times in Daily News prinesla sledeče kratko poročilo: »Miss Bella V. Dodd, newyorška odvetnica, gimnazij-ska in univ. profesorica na Hunter College v New Yorku ter nekdanja voditeljica ženske komunistične partije v USA in članica Politbiroja imenovane stranke je bila sprejeta nazaj v katoliško Cerkev in škof Fulton J. Sheen jo je pogojno krstil v katedrali sv. Patrika.«

Poslušajmo raje njo samo, kako opisuje svojo večletno pot od odpada, preko psihološke razdvojenosti, do notranje spreobrnitve in končnega spoznanja:

»Sreč mi je utripalo, kakor da bi me kdo preganjal, ko sem v ponedeljek 7. aprila lanskega leta (1952) hitela po stopnicah v katedralo sv. Patrika. Pri baptisteriju me je čakalo nekaj zvestih prijateljev iz prejšnjih let, ki so mi ljubezni do Boga in usmiljenosti pospravili s poti vse zapreke, da sem smela vstopiti v sim-

bolični krog »pravice svetišča«. Samo ti so vedeli, da sem ubežala tiraniji hujši kot so bile civilne oblasti srednjega veka.

Z vsem svojim bitjem verujem v neskončno usmiljenje božje, zato sem se popolnoma prostovoljno odločila, da pristopim h krstnemu kamnu. Tisti popoldan sta bila dva sprejeta v sveto vero in krščena. Verjetno so mene že krstili v deželi mojega rojstva, toda ker niso mogli dobiti predpisanih dokumentov, me je škof Sheen že enkrat pogojno krstil. Škof je bil oblečen v krasna cerkvena oblačila ter nam je pred krstom razložil vsak posamezen obred, njegove simboličen pomen in dejanski učinek. Odpovedala sem se prejšnjim zmotam ter jasno izrekla izpoved vere. Škof, ki me je v prejšnjih mesecih potrpežljivo poučeval v nauku Cerkev, me je nato še spovedal in dal odvezo. V tork zjutraj sem pri maši prejela sv. obhajilo — prvič po 25 letih.

Za komunistično partijo sem se odločila s premislekom in popolnoma svobodno, vendar do usodnega trenutka je prišlo postopoma; korak je sledil koraku. Najprej niti slutila nisem, da me bodo lastni koraki pripeljali v komunizem. Predpostavke so bile napačne, zato je moral biti

napačen tudi zaključek. Tudi liberalizem do sedaj še ne ve, kje je meja demokratične svobodi in kje je začetek tiranskega komunizma. Ali mar ni skrajni liberalizem le zgrešena premisa, iz katere sledi komunizem kot logičen, a vendar napačen sklep? Ko sem spoznala smer, v katero sem zabredla, je bilo že prepozno. »Naj bo! Ne bojim se nobenega, najmanj pa propagande!« sem si domišljala, a v resnici sem se bala tam, kjer strahu ni bilo (Ps 52,6). Navadno bi potem še bogokletno dodala: »Tudi s hudičem, če bo le šel po moji poti in po moji volji!« In brez dvoma sem potovala z njim ob svoji strani, a zahteval je visoko cenno.

Partija me je vrgla v aktivno delo in od začetka sem bila vesela in srečna v preobilni zaposlenosti, ker sem zbežala pred praznino lastnega življenja. Aktivnost je bila vedno večja. Najprej je bilo treba rešiti ta položaj nato oni slučaj; boriti se proti diskriminaciji, za boljše šole, za izboljšanje delavskih pogojev; nato za mladino, za črnce, za tujce; potem proti vojski, nato zopet za vojsko proti fašistom in nacistom in tako naprej v večno spreminjajoči in nasprotujoči si taktiki, dokler se nisimo znašli v breznu brez vsakih

principov in načel, v slepi vdanosti in pokorščini, v službi »neke mitične brezrazredne družbe.«

Na tem vrtiljaku delavnosti sem postala telesno izčrpana, a duševnost mi je otemnela v nerazodnosti in otopenla v breznačelnosti, izgubila sem dušo, ki sem jo vsekozi zanikala. Duhovno ubita sem se slepo podvrkla stremuštvu ljudi, »viksiha« v partijskem stroju, ki so se hoteli po lestvi političnega spletkarjenja povzpeti do oblasti in zmage svetovnega komunizma. Tekom let so me naučili, da vsa »socialna« borba partije dobiva direktive iz zavodov Kremlja ali z Rdečega Trga, kjer leži mumificirani Lenin v krvočlen zasmeh ruskemu narodu.

Bila sem ena izmed tistih mladih ljudi, katere je zajel brzični tempo materializma po prvi svetovni vojni. Strašno je sedaj, ko se spominam na svoje korake na zgrešeni poti. Zgrešila sem eno potezo na »ahovnicah« svojega življenja in potem sem izgubila vse nadaljnje.

Rodila sem se v hriboviti vasi južne Italije. Še kot otrok se spominjam, da smo v hiši starega očeta vsak večer skupno molili rožni venec.

Mati je bila vseskozi verna, toda ko smo

Z G O R I Š K E G A

Misijonska akademija

Kot smo že poročali, je prišel z daljne Kitajske slovenski misijonar č. g. Stanko Pavlin. Sedaj se muži v Gorici v zavodu svojih redovnih sobratov salesijancev. Za prihodnjo nedeljo pa je Mar. družba povabila g. misijonarja na misijonsko akademijo, ki jo priredi v dvorani Brezmadežne na Placuti. Zjutraj ob 6. uri. Ker ni še dolgo, kar je imel novo mašo, se bomo ob tej priložnosti spomnili tudi njega kot novomašnika in mu zapeli: »Novi mašnik, bodi pozdravljen!« Saj mi te pesmi v tujni še nihče ni zapel. Pri tej maši se bodo delile tudi spominske po-

dobice.

Popoldne ob 5h pa bo na Placuti misijonska akademija z naslednjim sporedom:

1. Pozdrav misijonarju.
 2. Tri pesmi. Poje zbor dekl. Mar. družbe.
 3. Misijonski prizor. Igrajo deklice Mar. vrta in družbenice.
 4. Dve japonski pesmi. Poje g. misijonar ob spremljavi klavirja.
 5. Misijonsko predavanje s skriptičnimi slikami.
 6. Kitajske pesmi. Gramofonske plošče.
- Vstop prost. Med akademijo se bodo pobirali prostovoljni prispevki za misijon č. g. Pavlina.

Misijonski prosv. večer

SKPD v Gorici priredi v sredo 1. sept. ob 8.30 zvečer prvi prosvetni večer, ki bo posvečen našemu misijonarju č. g. Stanku Pavlinu. Na tem večeru bo nastopil moški pevski zbor z istimi pesmimi kakor na taboru na Opčinah. C. misijonar bo

zapel nekaj kitajskih in japonskih pesmi. Tudi moški zbor bo predvajal eno japonsko pesem. Nakar bo sledilo misijonsko predavanje s skriptičnimi slikami iz življenja na japonskem in Kitajskem. Vstop bo z vabilo, ki jih dobite na običajnih mestih.

Slovensko Alojzijevišče v Gorici

Dobre starše, zlasti one, ki bivajo na deželi in bi radi svoje otroke v mesto v srednje šole, proti začetku šolskega leta navadno zelo skrbi, kam bi jih poslali in kako oskrbeli, da bi uspešno študirali in hkrati ostali dobri ter nepokvarjeni.

Slovensko Alojzijevišče, katoliški vzgojni zavod za fante, staršem že 61. leto prihaja na pomoč. Sprejema telesno zdrave in pravno nepokvarjene sinove krščanskih staršev, jih z vsem oskrbuje, jim pomaga pri študiju ter jih skuša vzgojiti v značajne katoliške fante, ki naj bi bili v veselje staršem, Bogu in narodu.

Starši, ki bi radi poslali sina v naš zavod, naj se osebno ali pismeno obrnejo na »Vodstvo Slov. Alojzijevišča, ulica don Bosca 3«.

Vzdrževalnina ni visoka. Revnim in pridnim dijakom pa se po možnosti še zniža, da se tako staršem odaja breme vzdrževanja. Ker pa je mogoče vzdrževalnino nižati le, če nas dobrotniki podpirajo, zato se vodstvo obrača na vsa slovensko katoliško javnost in prosi, naj z velikodušnimi prispevki pomaga zavodu izvršiti vzvišeno vzgojno nalogo.

Vodstvo Slov. Alojzijevišča

SKPD iz Gorice sporoča,

da bodo za pot na 4. slovenski tabor, ki bo na Opčinah v nedeljo 29. avgusta, na razpolago avtobusi. Odhod bo s Travnika ob 14. uri. Cena vožnje znaša L. 400.

Prijave se sprejemajo v dopoldanskih urah na upravi »Katoliškega glasa« v Gorici, Riva Piazzutta, 18, I. nadstropje.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

in krepkem telesu in poseben poudarek je bil tudi na razvijanju »svobodne misli«. Tako sem postala zagovornica »svobodne misli«; če se vzame v pravem pomenu, si upam to geslo zagovarjati še danes. Naša pamet mora biti svobodna, odkrita, logična in odprta za resnico.

Doraščala sem v takšnem vzgojnem sistemu in kot učenka ter pozneje kot učiteljica, sem se naučila, da bi bilo v družbi omeniti Boga isto kot izzvati nasmešek ali olikano rezerviranost. Od 1920. leta naprej v šoli enostavno nismo več omenili Boga, da bi ne »žalili« tistih, ki Vanj ne verujejo. Srečevala sem ljudi po zasebnih in državnih ustanovah, ki so bili polni predsodkov do Judov in Jude, ki so se bali kristjanov in jih zelo sovražili. Zaprepasčena sem bila nad takšnim vzdušjem, a ko sem oznanjala strpnost, dobro vem, da nisem poskušala najti resnice, ki bi združevala; iskala sem prav za prav le smodus vivendis.

Mesto New York je potrosilo na tisoče dolarjev za mojo vzgojo. Bila sem vedno odličnjakinja na višjih šolah in zmerom prva na univerzi. V gimnaziji sem bila najpopularnejša učenka, a na univerzi so me izvolili za predsednico akademskih klubov. V svojem zadnjem letniku sem hotela napisati v študentovski reviji članek z naslednjim naslovom: »Kaj verujem?« Ves popoldan sem presedela pri svoji pi-

od g. pridigarja, ki je s svojo jasno in prijetno besedo odpiral njih srca milosti božji. — Zato najlepša mu hvala. Hvala tudi č. g. Vidmarju, ki je prišel dvakrat držat stanovski nauk za matere.

Vzorni teden

Lepo se je v nedeljo začel vzorni teden za moše in fante v Gorici pri Sv. Ivanu. Pridigar č. g. misijonar Šavelj zná s svojo toplo in prepričevalno besedo tako prijetno govoriti na srce našim fantom, da ga radi poslušajo. Zeleni je le, da bi se število njegovih poslušalcev še bolj pomnožilo. Saj je še vedno dosti slovenskih fantov in mož, ki jih ni videti te dni pri Sv. Ivanu. Pridige so zvečer ob 8.30, zjutraj pa ob 6.30 s sv. mašo. Sklep bo v nedeljo ob 8. uri s skupnim sv. obhajilom. Zato, možje in fante, v soboto zvečer vas čakamo v spovednici.

Dol

Preteklo nedeljo smo imeli »žegnanje«, saj je bil praznik brez. Sreča Marijinega, kateremu je posvečena naša duhovnja in naša cerkev. Toda muhasto deževno vreme nam je precej nagajalo. — Poleg želje, da bi s pomočjo dobrotnikov in kakšne oblasti kmalu mogli začeti z zidanjem pra-

ve cerkve, se naši občinski možje potegujejo za električno luč, toda pri SELVEG so rekli, da še niso vsi računali za luč v Jamljah poravnani, za kar je kriva komisija iz Rima, ki tako dolgo ne pride na kolavdacije. — Tudi za novo pokopališče je že določen prostor, a je žopet vse žalostno. Kje pa je krivda za to, ne vemo. Prav bi bilo, da bi naši rajni kmalu dobili svoj »stalni« dom.

Jamlje

Zopet je smrt posegla med stare kraške korenine, ko je po nekaj mesečni boleznini premagala žilavega in odpornega Andreja Pahor. Vse življenje do svojega 70. leta je prav po kraško garal. Rad je tudi pripovedoval, kako težko življenje so imeli nekoč avstrijski vojaki, pri katerih je služil dolga leta. Bil je skrben in vreden gospodar. Bog mu daj večni pokoj. — Izsuševanje močvirja (jezerca) pri Sablicah kar dobro napreduje. Sedaj delajo vodni predor, kar je precej naporno in zamudno. Tako upamo, da bodo nekateri kmetje s to regulacijo pridobili precej rodovitnega zemljišča. — Tudi naši delavci so videti kar boljše volje, ko so zvedeli, da se ladjedelnicam v Trziču obeta delo vsaj za dve leti.

S T R Ž A Š K E G A

Tržaška škofijska kurija

sporoča, da bo v nedeljo 12. septembra blagoslovljen 8 m visok steber z Marijinim kipom. Blagoslovljen ga bo kardinal Constantini. Ob tej priložnosti bodo v Trstu velike slovesnosti.

Cerkev na Pesku je pokrita

Lanskega oktobra — tik pred zimo — so začeli graditi cerkev v čast Brezmadežni po načrtu g. Vilka Čekuta. Takrat smo vsi močno dvomili, da bo kaj iz nje. Danes je pa cerkev pokrita in ima že vrata in okna. Vsi, ki so jo gledali od njenega rojstva do danes, so močno veseli, da je do tega prišlo. Trdno upamo, da bodo oblasti še nadalje pripomogle k popolni uresničitvi velike želje vseh Gročancev, Dražanov in Peskarjev.

V kratkem vam bomo objavili njeno sliko in sporočili, če se bo služba božja v njej začela še pred končanim delom. Zelo primerno bi bilo, da bi v tem Mariji posvečenem letu bila dograjena in posvečena na tem našem svobodnem Krasu cerkev, ki bi pričala o naši veri in ljubezni do Brezmadežne.

Tržaška dekleta, pozor!

Kot je bilo že objavljeno v »Kat. glasu«, se bosta vršila v septembru 2 tečaja duhovnih vaj, toda s tole spremembo (tudi z ozirom na vabilo od strani oč. sester žup. uradom).

I. tečaj za kmečko-delavska dekleta bo v ulici Besenghi, 6: pričetek v torek 7. sept. ob 6.30 zvečer, zaključek pa 11. sept. zjutraj. V tem času ni še trgatve v vinogradih, zato bo lahko lepa udeležba tudi iz okolice Trsta.

Duh. vaje bo vodil prof. Slapar Pavel, ki ga poznamo iz lepih člankov v »Duh. življenju«. — Vzdrževalnina 2000 lir; vsaka udeleženka prinese s seboj: 2 rjuhi, brijačo, servieto.

Užaljena sem bila ob takih besedah in ona se nikdar več ni vrnila k stvari. Nekoliko sem bila iz sebe zaradi njene opazke, a strup ošabnosti me je prevzel in sem se skušala prepričati, da je neumno za moderno študentko misliti na pekel. Pogubljenje je samo za tiste, ki se bojijo sveta in življenja.

Korak za korakom sem zapuščala Boga in se vedno bolj predajala lastni pozabi, svetu, življenju in uživanju.

Vere v zakramente, v resnice Cerkve ni bilo več. Mater božjo sem izgubila v vulgarosti sofistčnih smešnic, a Kristusovo božanstvo je zbledelo v čiščenju in oboževanju površne znanosti. Verovala sem v Boga zgolj kot v ustvarjalno silo — kot naravo — toda ne v osebnega Boga, ki skrbi zame, katerega lahko žalim s svojim vedenjem in kateremu sem odgovorna za svoja dejanja. Pač takrat je bilo moderno biti čim popolnejši agnostike.

Končno, kot mnogo mladih ljudi s se nekaj idealizma ter neko medlo predstavo božjo, sem si kot zadnji smoter postavila »službo človeštvu in bratstvu!« Nisem vedela, da je bratstvo vseh ljudi brez očetstva božjega le prazna fraza. Kako le moremo biti med seboj bratje, če ni Očeta in če nismo združeni v Njegovi družini ter vsi posvečeni v Njegovi službi?

»Za bratstvo, za človeštvo!« to je bilo vodilno in zadovoljujoče geslo okoli tri-

Priglasiti se je treba posamezno ali več skupaj do 3. sept. na naslov: Vodstvo dekl. zv., Trst, Via di Servola 40.

II. tečaj za dijakinje bo od 23. do 25. sept. najbrže tudi v ulici Besenghi. Vodil jih bo g. Stanko Zorko. Vzdrževalnina 1.650 lir.

Pohitimo s pripravo in ne pozabimo moliti za dober uspeh!

Vodstvo D. z. in SDZ

Šolske vesti

Ravnateljstvo Nižje industrijske strokovne šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu (Rojan) objavlja:

1. vpisovanje v I., II. in III. razred se bo vršilo od 1. septembra do 25. septembra 1954 vsak dan razen nedelj in praznikov, od 9. do 12. ure dopoldne;

2. popravni izpit čez I. in II. razred se prične dne 6. septembra 1954 ob 8. uri 30 minut dopoldne;

3. nižji tečajni izpit (popravni) se bo začel dne 6. septembra 1954 ob 8. uri 30 minut dopoldne.

Razporedi in potrebna navodila so razvidna na šolski oglasni deski. Vsa potrebna nadaljnja pojasnila daje tajništvo šole.

Vrnila se je druga izmena in odšla tretja v kolonije Slokad

17. avgusta so se vrnila deklice iz gorske kolonije, ki jo vodi Slovensko karitativno društvo (Slokad) v Enni. En cel mesec so preživeli proč od doma. Vrnile so se zarečih obrazov. Ves mesec so bile vse zdrave. Samo majhna nesreča je potrkala na vrata naše kolonije: Dolcinea Cupin iz Škofije si je pri igranju malo poskodovala roko. Nič hudega. Veselja ni manjkalo. Deklice so priredile več kulturnih večerov. Prvega od teh so posvetile svojim materam; vršil se je na praznik sv. Ane. Zadnjega pa Mariji Vnebovzeti. Nekaj točk iz ostalih večerov bodo Tržičani lahko videli na platnu in sicer v barvah, ko

bodo v Trstu predvajali dokumentarne filme iz početniških kolonij. Z ozirom na vreme je bila ta izmena najbolj srečna.

Deklice so se podale na dva daljša izleta: na planino Novogno in do vznožja gore Pašubbio. Zelo so gojile petje. Mlada harmoničarka Marija Bradáč iz Kolonkovec je še povečala ljubezen in veselje do petja. Zaključile so svoje letovanje s kresom in pesmijo ter se na povratku domov zahvalile Materi božji na Monté Berico.

19. avgusta so prišli v kolonijo naši najmlajši. V prvi izmeni so prevladovali gimnazijci in dijaki iz strokovnih šol. V tretji pa prevladuje drobšč iz osnovnih šol. Skoro vsi so iz mesta, le 9 jih je iz bližnje okolice. Potovanje, ki je zahtevalo, da so otroci šli z doma že v prvih jutranjih urah in ki je trajalo do mraka, je gotovo otroke precej utrudilo. Tudi vreme je v prvih dneh malo pomagalo in prisililo, da je živo srebro ostalo za par dni uklenjeno doma. Danes — ponedeljek — je sonce spet zasijalo in pokazalo v vsej lepoti kraj, kjer prebiva naša mladina.

Lepo smo obhajali praznik brezmadežnega Sreča Marijinega. Vsi otroci so ta dan z veseljem prešli sv. obhajilo in molili rožni venec po želji Sreča Marijinega za mir med narodi.

Starši so lahko mirnega srca, ko dajo otroke v take kolonije. Verne učiteljice jim znajo biti prave mamice, ki dajo otrokom dušne in telesne hrane; vedno in povsod jim stojijo ob strani, se z njimi igrajo, prepevajo, počivajo, jim preprečajo z besedo in zgledom kakej pravo pot. Otroci iz takih kolonij morajo priti domov boljše.

Otroci, ki so bili lansko leto in nekateri tudi letos v domovini v koloniji in so sedaj doma, pripovedujejo, da se niso mogli ves mesec udeležiti sv. maše in da niso nikoli molili. Večkrat so prosili »stvarišice«, da bi smeli v cerkev k nedeljski maši, a jim ni bilo dano!!! Tako spoštujejo svobodo vere tisti, ki tako glasno oznanjajo svetu novo svobodo. Ali ni to sramota? Ali ni tudi žalostno, da se dobijo matere, ki svoje otroke izročajo v take roke?! Čas bi bil, da bi se naši ljudje strezili in »mašica« v obraz povedali, da jim otrok ne bodo izročili, dokler ne bo dana otrokom možnost, da tudi v kolonijah živijo tako, kot so navajeni doma.

Možnost dela v Kanadi

Pokrajinski urad za delo v Gorici sprejema delavce, ki bi se v letu 1955 želeli izseliti v Kanado. Možnost za izselitev imajo delavci in delavke izpod 35 let, poročeni pa izpod 40 let, ki pa ne smejo imeti več kot tri otroke. Družinski poglavar se bo sam izselil, pozneje šele pride za njim družina. Potne stroške plača vsakdo sam. V poštev pridejo možki le kot delavci in težaki, ženske pa kot gospodinj-ske pomočnice. Vsi zainteresirani morajo do 13. septembra vložiti prošnjo na urad za delo v Gorici, nakar jih bo še pregledala komisija, ki bo zasedala v Vidmu od 13. sept. dalje za dobo 60 dni. Ta komisija bo tudi določila, katere kategorije delavcev potrebuje.

DAROVI ZA SLOV. ALOJZJEVIŠČE

V tem mesecu so darovali za vzdrževanje zavoda: N. N. iz Gorice 5000; N. N. 3000; družina Pavlin-Brisco namesto evetja na grob svojega nečaka 1500 lir.

Plemenitim dobrotnikom naj Bog povrne!

otrokem so nam vedno govorili, da si o vsaki stvari moramo ustvariti svoje lastno mnenje... in rezultat ni bil neodvisnost normalno razvitega mišljenja, ampak popolna nevera in nezaupanje v vsako dejstvo. V ta okvir so kot nalašč pristojali komunisti. Z jasno izdelanim programom so nam dali neko trenutno sigurnost, utemeljeno izključno samo na tem, kar lahko vidimo, slišimo, dotaknemo, okusimo in ovmohamo. Knjige, ki smo jih uporabljali v šoli ali izven nje, nam niso nudile nobene vere v Boga ali patriotizem ali dobroto. Ljubezen do Boga je bila le za otroke in starce; ljubezen do domovine le razširjeno fraziranje ali »dolarska diplomacija«, a do brota le še narejena lutka. Bili smo pač v vseh pogledih nasičena generacija, ki ni imela moči do prave ljubezni. Ljubezen ji je bila le oblika najnižjih strasti. V takšnem zastrupljenem vzdušju sem preživela svojih 25 let. Svojemu osebnemu življenju nisem našla ne smisla ne cilja, a duševnost mi je bila zamegljeno prazna. Tako sem bila zasljepljena, da je umor 5.000.000 kulakov v imenu brezrazredne družbe in načrtnega gospodarstva vzbudil v meni le zmig z rameni. Beseda »likvidacija« ni pomenila uboj ali umor tistih, ki niso soglašali s partijo svetovnega komunizma, ampak le očiščenje slojev za doseg cilja.

(Nadaljevanje)